

ANTONINA istražila je u kontekstu razvijanja ideje kolektivne pripadnosti Hrvata zajednici slavenskih naroda, napose nakon osnivanja *Congregatio de propaganda fide* 1622. g. Ekumenske aktivnosti katolika, uz geopolitičko planiranje slavenskoga uporišta za oslobođenje od Turaka, tada prati i varijabilnost nazivlja nacionalnog identiteta. U središtu autoričine pozornosti istaknuto je iskustvo franjevačkog ekumenizma u multikulturalnim zajednicama, te analiza udjela prosvjetiteljskih djelatnosti u očuvanju katoličanstva kao sastavnice kolektivnog identiteta. U izlaganju *Propovijedati pripovijedajući: propovijed bosanskih franjevaca u 17. i 18. stoljeću*, Iva BELJAN analizirala je retoričko-žanrovska modus pripovijedanja (*exemplum*) u propovijedima bosanskih franjevaca 17. i 18. st. (napose s aspekata njegovih izvora, funkcije, narativno-retoričkih odnosa, te povezanosti sa suvremenom mu pučkom kulturom).

Odgovor na pitanje: *Je li Franjo Asiški prvojesnik humanizma i renesanse?* Krešimir ČVRLJAK pokušao je pronaći metodom diskurzivna pronicanja u ranopredrenesansna pregnuća ovoga »Božjeg trubadura«, »Božjeg luđaka« koji je – u oslobođanju čovjekova individualiteta produhovljenom sintezom prirode i religije, moćnim instrumentom ljubavi–posta(ja)o svevremenim *Princeps franciscanorum*: za Bonaventuru jednako kao i za Levakovića.

Skup je zaključen predstavljanjem sedme knjige Knjižnice »Tih pregaoci«, *Zbornika o Lovri Šitoviću* (1682.-1729.), (*Zbornik radova sa znanstvenoga skupa »Lovro Šitović i njegovo doba«, Šibenik – Skradin, 8. – 9. svibnja 2008.* Glavni urednik: Pavao Knezović, izvršni urednik: Marinko Šišak. Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2009.) – s najavom osme: zbornika radova svih sudionika.

ANICA VLAŠIĆ-ANIĆ

PRIMJERCI KARAMANOVA MISALA IZ 1741. TE BREVIJARA IZ 1791. U ŽUPNOM UREDU U MUĆU GORNJEMU

Znatiželjom i agilnošću don Pavla Pavića, župnika Crkve svetoga Petra i Pavla u Muću Gornjem, poznatoj po ostacima natpisa kneza Branimira iz 9. stoljeća, pronađeni su primjeri dviju glagolskih tiskanih knjiga, što su, zajedno s još nekoliko starih knjiga, ležale zaboravljene na tavanu Župnoga ureda. Riječ je o misalu iz 1741. godine što ga je priredio zadarski nadbiskup Matej Karaman

(1700.–1771.) te brevijaru iz 1791. godine koji su priredili Matej Karaman i Matej Sović, a nakon Karamanove smrti redigirao Petar Gocinić. Knjige su tiskane u Kongregaciji za širenje vjere (Sacra Congregatio de Propaganda Fide) u Rimu. Oba su primjerka vrlo dobro sačuvana, s tim da je iz Brevijara otrgnut jedan list.

Missale Romanum slavonico idioma-

te jussu SS. D. N. Papae Urbani Octavi editum.

Missalъ rimskij slavenskimъ єзыкомъ poveleniemъ P. G. N. Papy Urbana Osmago izdanъ · Romae, MDCCXLI. Typis, & impensis Sacrae Congregationis de Propaganda Fide. Superiorum Facultate.

Na naslovnoj je stranici, ispod naslova, rukom latinicom napisano: *Crkva Župnička Muća Gornjega.*

Misal je uvezan u čvrst kožni uvez smeđe boje sa zlatnim uresima. Prijerak je cijelovit s obama dodatcima: 1. *Missy svêtyhъ podъ zapovêdiû Služimiê vъ nêkihъ mêtstêhъ izvoleniemъ ap(osto)lskimъ i 2. Missy svêtyhъ podъ zapovêdiû služimiê izvoleniemъ ap(osto)lskimъ єko delu, novo dopućeniê.* Na kraju je još pridodan list bez paginacije s popisom tipografskih pogrešaka: *Pogrëšeniê Tipografnâ ispravi sice.*

Breviarium romanum slavonico idiomate iussu SS. D. N. Papae Pii Sexti editum, in duas anni partes divisum. Pars

hiemalis A Dominica prima Adventus usque ad Dominicam Trinitatis.

Časoslovъ rimskij slavenskimъ єzykomъ Povelêniemъ P.G.N. Papy Pia Šestago izdanъ. Na dvê Léta Častê razdêlenb. · Častъ zimovaê: Otь Nedêlê perviê Prišestviê daže do Nedêlê Troicê. Romae MDCCXCI. Typis, et impensis Sac. Congregationis de Propaganda Fide. Superiorum Facultate.

To je prvi dio brevijara – zimski. Knjiga je uvezana u čvrst kožni uvez smeđe boje s utisnutim linijama kao ukrasom. Na prvoj stranici u desnom gornjem uglu rukom je napisano: *Par Don Lucca Galich [s] Clissa; uz bana.* Na sljedećoj je, naslovnoj stranici, ispod naslova, potpis koji se može pročitati kao: *M ili NJ Granichy.*

Obje se knjige čuvaju u knjižnici Župnoga ureda u Muću Gornjem. Njihov je pronalazak važan jer obogaćuje naše spoznaje o rasprostranjenosti Propagandinih izdanja.

KATARINA LOZIĆ KNEZOVIĆ